

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2018 r.

w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą

Na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres i warunki przyznawania świadczeń nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celu:

- 1) wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących,
- 2) kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, zwanym dalej „nauczycielami”.

§ 2. Nauczycielom przysługuje:

- 1) ryczałt w wysokości określonej w § 4 ust. 1 i 2 na pokrycie części kosztów utrzymania i zakwaterowania, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w § 1 pkt 1, także na pokrycie kosztów składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, Fundusz Pracy oraz dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1938, z późn. zm.²⁾), lub na pokrycie kosztów polisy ubezpieczenia zdrowotnego odpowiadającej zakresowi dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nauczyciel został skierowany do państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub Europejskiego

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2110, 2217, 2351 i 2434 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138..

Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwany dalej „ryczałtem”;

2) jednorazowy zasiłek adaptacyjny w wysokości określonej w § 5 ust. 1;

3) zwrot:

- a) kosztów ubezpieczenia od nagłych zachorowań, następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych oraz kosztów szczepień i badań lekarskich wymaganych w państwie, do którego został skierowany,
- b) kosztów podróży lub zorganizowania przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca zatrudnienia za granicą i z powrotem, raz w ciągu roku szkolnego,
- c) w szczególnych przypadkach, uzasadnionych względami służbowymi, rodzinnymi lub zdrowotnymi, kosztów:
 - przewozu do 100 kg dodatkowego bagażu ponad bagaż, którego przewóz wliczony jest w cenę biletu, jednorazowo z Polski do miejsca zatrudnienia za granicą i z powrotem, obejmującego rzeczy osobistego użytku i przedmioty gospodarstwa domowego (mienie przesiedleniowe),
 - opłat wizowych lub innych opłat administracyjnych związanych z podjęciem pracy za granicą i zakwaterowaniem;

4) dieta dojazdowa w wysokości stanowiącej równowartość diety określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

§ 3. Nauczycielom, o których mowa w § 1 pkt 1, przysługuje wyposażenie w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i literaturę metodyczną oraz inne pomoce niezbędne w miejscu zatrudnienia za granicą lub zwrot kosztów pomocy zakupionych przez nauczyciela.

§ 4. 1. Wysokość ryczałtu dla nauczycieli kierowanych do państw europejskich wynosi 275% dodatku zagranicznego bazowego dla państwa, do którego nauczyciel został skierowany lub delegowany, obliczonego zgodnie z przepisami w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej.

2. Wysokość ryczałtu dla nauczycieli kierowanych do państw pozaeuropejskich wynosi 285% dodatku zagranicznego bazowego dla państwa, do którego nauczyciel został skierowany lub delegowany, obliczonego zgodnie z przepisami w sprawie dodatku

zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej.

3. Ryczałt wypłaca się nauczycielom miesięcznie z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca.

4. Ryczałt wypłaca się:

- 1) nauczycielom, o których mowa w § 1 pkt 1, w złotych, przy czym wysokość ryczałtu oblicza się na rok szkolny, przyjmując za podstawę średnie kursy walut obcych, ogłaszane przez Narodowy Bank Polski na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2017 r. poz. 1373), według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego;
- 2) nauczycielom, o których mowa w § 1 pkt 2, w walucie, w której zgodnie z ust. 1 obliczono wysokość dodatku zagranicznego bazowego.

§ 5. 1. Wysokość jednorazowego zasiłku adaptacyjnego, o którym mowa w § 2 pkt 2, odpowiada wysokości jednego miesięcznego ryczałtu.

2. Jednorazowy zasiłek adaptacyjny wypłaca się łącznie z pierwszym ryczałtem przysługującym nauczycielom od dnia rozpoczęcia pracy za granicą w terminie, o którym mowa w § 4 ust. 3.

§ 6. Świadczenia, o których mowa w § 2 i 3, przyznaje nauczycielom minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub jednostka organizacyjna upoważniona przez niego do kierowania lub delegowania nauczycieli do pracy za granicą w celach, o których mowa w § 1.

§ 7. 1. Nauczycielom skierowanym do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii w roku szkolnym 2018/2019 i latach następnych przyznaje się świadczenia w zakresie i na warunkach określonych niniejszym rozporządzeniem.

2. Nauczyciele skierowani do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii w roku szkolnym 2017/2018 i latach wcześniejszych, zachowują prawo do przyznanych świadczeń do zakończenia okresu, na który zostały przyznane.

2. Nauczyciele skierowani do pracy za granicą w celu kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowują prawo do przyznanych świadczeń do zakończenia okresu, na który zostały przyznane.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia³).

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Andrzej Barański

Zastępca Dyrektora

/ – podpisany cyfrowo/

³ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2009 r. w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą (Dz. U. z 2009 r.164, poz. 1307), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 365 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 47 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650) zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”.

Procedowany projekt zastąpi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2009 r. w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą (Dz. U. Nr 164, poz. 1307), wydane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, z późn. zm.).

Zgodnie z treścią nowego upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 47 ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, zakres i warunki przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących albo kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, uwzględniając w szczególności częściowy zwrot kosztów utrzymania i zakwaterowania oraz kosztów podróży, a także wyposażenie nauczycieli w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i inne pomoce niezbędne w procesie nauczania w miejscu zatrudnienia.

Niniejszy projekt rozporządzenia powtarza rozwiązania określone w zastępowanym rozporządzeniu z jedną zmianą dotyczącą wysokości ryczałtu na pokrycie części kosztów utrzymania i zakwaterowania, a w przypadku nauczycieli skierowanych w celu wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, także na pokrycie kosztów składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, Fundusz Pracy oraz dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938, z późn. zm.), lub na pokrycie kosztów polisy ubezpieczenia zdrowotnego odpowiadającej zakresowi dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nauczyciel został skierowany do państwa niebędącego państwem

członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

W zastępowanym rozporządzeniu wysokość ryczałtu wynosi 250% dodatku zagranicznego bazowego dla państwa, do którego nauczyciel został skierowany lub delegowany, obliczonego zgodnie z przepisami w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej. Zmiana w procedowanym projekcie polega na zwiększeniu wysokości ryczałtu do 275% dodatku zagranicznego oraz zróżnicowaniu jego wysokości, w zależności od państwa skierowania nauczyciela. W przypadku państw pozaeuropejskich wysokość ryczałtu będzie wynosiła 285% dodatku zagranicznego.

Proponowane rozwiązanie wynika ze wzrostu realnych kosztów życia w państwach, do których kierowani są nauczyciele, co od kilku lat jest monitorowane przez jednostkę kierującą – Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Zróżnicowanie wysokości ryczałtu w zależności od miejsca skierowania, ma z kolei zachęcać nauczycieli do podejmowania pracy w miejscach odległych od Polski, w których nie ma innej możliwości zapewnienia wspomaganie nauczania języka polskiego wśród zamieszkałych tam Polaków.

Rozróżnienie państw jako europejskich i pozaeuropejskich jest rozwiązaniem przyjętym w aktach wykonawczych wydanych przez Ministra Finansów¹ oraz Ministra Sportu i Turystyki². Przy interpretacji ww. określeń należy brać pod uwagę położenie geograficzne danego państwa do którego kierowany jest nauczyciel. Przy czym, przy rozgraniczaniu terytoriów poszczególnych państw należących jednocześnie do Europy i innych kontynentów, należy uwzględnić granice poszczególnych kontynentów przyjmowane przez Międzynarodową Unię Geograficzną.

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 511) i Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 510 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie wysokości składki na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (Dz. U. poz. 1900).

Kierowanie lub delegowanie nauczycieli do pracy za granicą w celu, wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, jest ważnym narzędziem realizowanej przez państwo polskie polityki wspierania Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, w szczególności Polaków zamieszkujących miejsca masowych, historycznych zsyłek, dlatego należy zapewnić możliwie najdogodniejsze warunki do realizacji tego zadania.

Rozporządzenie wejdzie w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia, ponieważ nie wprowadza zasadniczych zmian w stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia, dlatego też, nie ma potrzeby zapewnienia odpowiedniego czasu na dostosowanie się do nowych regulacji prawnych przez podmioty, których dotyczy projektowane rozporządzenie. Zaproponowana data wejścia w życie jest podyktowana ważnym interesem publicznym, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Nauczycielom skierowanym do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii w roku szkolnym 2018/2019 i latach następnych przyznaje się świadczenia w zakresie i na warunkach określonych niniejszym rozporządzeniem. Nauczyciele skierowani do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii w roku szkolnym 2017/2018 i latach wcześniejszych, zachowują prawo do przyznanych świadczeń do zakończenia okresu, na który zostały przyznane.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 , z późn. zm.).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.